

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/368/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618206205
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7618206205.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a Mgr. Zuzany Čisovskej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: M. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/X, G., zastúpená: Advokátska kancelária - Ján Buroci, s. r. o., so sídlom Za Šestnástkou 17, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 1.675,15 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová ves z 25. júla 2019, č. k. 5Csp/159/2018-157 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves zo 6. novembra 2019, č. k. 5Csp/159/2018-194

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu istinu úverovej pohľadávky v sume 1.675,15 Eur, úroky v sume 100,63 Eur a vo výške 17,90 % ročne od 18.9.2018 do zaplatenia, úroky z omeškania v sume 17,54 Eur a vo výške 5 % ročne zo sumy 1.675,15 Eur od 18.9.2018 do zaplatenia a zo sumy 100,63 Eur od 18.9.2018 do zaplatenia a poistné za poistenie schopnosti splácať úver v sume 3,88 Eur. Uplatnená pohľadávka, podľa jej skutkového vymedzenia v žalobe, vznikla z Úverovej zmluvy č. 97561 zo dňa 2.1.2014, uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou v hmotnoprávnom postavení dlžníka (ďalej tiež len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 2.200,- Eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi vo výške 17,9 % ročne a s poplatkami pri ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) 21,51 % v 120 mesačných splátkach po 39,53 Eur. Žalovaná podľa tvrdenia žalobcu prestala takto dohodnuté splátky úveru platiť a z toho dôvodu listom zo dňa 17.9.2018 uplatnil právo na okamžité zosplatenie celého úverového záväzku, ktorý po zohľadnení dovtedajších úhrad žalovanej v celkovej výške 524,85 Eur zodpovedal sume žalovanej pohľadávky (istina úveru 1.675,15 Eur, zmluvný úrok 100,63 Eur, úroky z omeškania 17,54 Eur a poistné 3,88 Eur).

2. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku bezo zvyšku vyšiel zo skutkového stavu, zodpovedajúceho opisu skutkového deja žalobcom. Navyše tiež zistil, že v žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 2.1.2014 boli v rámci základných informácií o žiadateľovi uvedené údaje o tom, že žalovaná je vydatá, nemá nezaopatrované deti, má vlastné bývanie, dosiahla vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa a od 1.1.2007 je zamestnaná v odvetví školstva. Naproti tomu podľa zistenia prvoinštančného súdu údaje o zamestnávateľovi žalovanej, o ňou dosahovanom príjme, o jej výdavkoch a iných záväzkoch neboli v žiadosti o poskytnutie úveru konkrétne vyjadrené. Podľa skutkového nálezu súdu prvej inštancie žalobca nezisťoval príjmy a výdavky žalovanej ani inak, pričom nebolo preukázané, aby disponoval informáciami, umožňujúcimi mu posúdiť schopnosť žalovanej splniť prevzatý úverový záväzok. Podľa jeho zistenia sa žalobca v tomto smere spoliehal len na údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií. Súd prvej inštancie tiež skutkovo ustálil, že mimo posudzovaného prípadu žalobca poskytol žalovanej úver tiež v roku 2012 (v sume 2.000,- Eur)

a v roku 2013 (v sume 4.500,- Eur), s tým, že zaplata pohľadávok z týchto úverových vzťahov sa žalobca domáha v neskončených konaniach vedených pred Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7Csp/159/2018 a 8Csp/159/2018. Súd prvej inštancie skutkovo vyšiel tiež i zo zistenia, že v období predchádzajúcom uzavretiu úverovej zmluvy bolo odmietnutých množstvo žiadostí žalovanej o úver. Z výpisov z bankového účtu za rok 2013 zároveň vyplýva, že žalovanej boli opakovane poskytnuté finančné prostriedky od nebankových subjektov. Uvedené zistenia svedčia podľa záveru súdu prvej inštancie o tom, že príjmy žalovanej nestačili na úhradu jej výdavkov a teda, že jej schopnosť riadne splácať úver, o ktorý žalobcu žiadala, bola nepravdepodobná. Súd prvej inštancie napokon skutkovo nemal za preukázané, aby žalobca pred zosplatením úveru upozornil žalovanú na možnosť uplatnenia tohto práva. Skonštatoval v tejto súvislosti, že žalobca nepredložil dôkaz preukazujúci hoc len odoslanie listu zo dňa 20.7.2015, a že o tejto skutočnosti nesvedčí ani vzájomná komunikácia strán, na ktorú dôkazne odkazoval žalobca.

3. Na takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 9 a § 565 zák. č. 40/1964 Z. z., Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov a § 1 ods. 1 a 2, § 7 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v znení neskorších zmien a doplnkov, právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, pri zakladaní ktorého podľa jeho záveru žalobca neučinil zadosť povinnosti posúdiť pred uzavretím úverovej zmluvy s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver, následkom čoho v zmysle ust. § 7 ods. 1 veta prvá zák. č. 129/2010 Z. z. nebol oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Rovnaký následok vyplýva podľa záveru súdu prvej inštancie tiež z nesplnenia povinnosti žalobcu vopred upozorniť žalovanú na uplatnenie práva žiadať o zaplata celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, upravenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V závere o pochybení žalobcu pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver, vyšiel súd prvej inštancie podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku z úvahy, že zákon o spotrebiteľských úveroch keďže vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, predpokladá vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti dodávateľa. Pre naplnenie podmienok uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 tohto zákona preto podľa jeho úsudku nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a následné odborné posúdenie. Len tak podľa jeho názoru možno naplniť účel tohto zákonného ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti a zamedzenie predlžovania spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní plniť svoje záväzky. Posúdenie schopnosti dlžníka splácať úver s odbornou starostlivosťou predpokladá, podľa úvahy súdu prvej inštancie, zistenie jeho existujúcej situácie, najmä však jeho príjmov a výdavkov a zohľadnenie tiež i prípadných skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa by mal byť podľa úvahy súdu prvej inštancie taký, že spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne čiastka, ktorá bude potrebná na splácanie úveru. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch podľa názoru súdu prvej inštancie vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Je povinnosťou veriteľa získať informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné pritom prvoinštančný súd považoval iba také informácie o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o jeho finančnej situácii. I keď spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, táto zákonná povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie a aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi. Nakoľko schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba podľa úsudku prvoinštančného súdu chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške, musí dodávateľ okrem iného tiež analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako na strane príjmov, tak aj čo do výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti podľa konštatácie prvoinštančného súdu nepostačuje.

4. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tiež o trovách konania tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na ich plnú náhradu. Toto svoje rozhodnutie odôvodnil prvoinštančný súd s oporou v ust. § 255 ods. 1 C.s.p. výlučným procesným úspechom žalovanej v spore.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalobca v prvom rade polemizoval so záverom súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Tvrdil v tejto súvislosti, že bonitu žalovanej posudzoval na podklade informácií s troch zdrojov - zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI), od žalovanej prostredníctvom vyplnenej žiadosti o poskytnutie úveru a z výpisu z osobného účtu žalovanej za obdobie jedného roka pred poskytnutím úveru. Odvolateľ nesúhlasil s úvahou prvoinštančného súdu, že pre účely posudzovania finančnej situácie žalovanej nezisťoval jej výdavky a poukázal v tomto smere na to, že žalovaná výšku svojich výdavkov uviedla v žiadosti o poskytnutie úveru. Žalobca odmietol názor prvoinštančného súdu, že bolo jeho povinnosťou takto deklarovaný údaj objektivizovať s argumentáciou, že preskúmanie skutočných výdavkov záujemcu o úver nie je v jeho možnostiach, pričom ani súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku nenaznačil, čo podľa jeho predstavy mal žalobca v tomto smere ešte urobiť pre splnenie povinnosti konať pri posudzovaní bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou. Žalobca vo svojej odvolacej argumentácii upriamil pozornosť na skutočnosť, že podľa údajov SRBI žalovaná skôr prevzaté úverové záväzky riadne splácala. Poznamenal v tejto súvislosti, že žiaden právny predpis nezakazuje veriteľovi poskytnúť jednej osobe viac úverov, pokiaľ je schopný ich splácať. Schopnosť splácať ďalší úver žalovanou v danom prípade vyplynula z posúdenia údajov SRBI, informácii ňou poskytnutých prostredníctvom žiadosti o poskytnutie úveru a parametrov vyplývajúcich z výpisov z bankového účtu žalovanej. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie pochybil tiež i v tom, že pokiaľ aj dospel k záveru, že na podklade výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 17.9.2018 sa nestal zročným celý zostatok úverového záväzku žalovanej, nevedomil si a pokiaľ aj áno, v odôvodnení napadnutého rozsudku sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že do času vyhlásenia napadnutého rozsudku sa stali riadne splatnými ďalšie splátky. Podľa odvolateľa preto aj pri posúdení právneho úkonu zosplatenia celého úverového záväzku ako neplatného, nemohol súd prvej inštancie len z tohto dôvodu zamietnuť žalobu v celom rozsahu. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nesprávnosť právneho posúdenia veci žalobca podľa úvahy odvolacieho súdu uplatnil odvolací dôvod podľa ust. 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. V odvolaní žalovaným formálne označený a aj citovaný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na nesprávnosť skutkových zistení na podklade vykonaných dôkazov, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalobcom materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

6. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu odmietla argumentáciu žalobcu, ktorou mienil navodiť predstavu, že v okolnostiach prípadu urobil pre posúdenie jej schopnosti splácať úver všetko. Akcentovala, že žiadosť o poskytnutie úveru nevypisovala ona, ale pracovníčka žalobcu pri ich osobnom stretnutí. Pokiaľ preto v žiadosti nie sú vyplnené údaje o príjmoch a výdavkoch, je tomu tak, podľa argumentácie žalovanej preto, že sa o ne pracovníčka žalobcu nezaujímal. O jej finančnej situácii, z pohľadu týchto parametrov, nevypovedal ani report zo SRBI. Z tohto prameňa bolo podľa žalovanej naopak zrejmé, že žalovanej boli zamietnuté viaceré žiadosti o úver, čo malo viesť žalovaného k zvýšenej ostražitosťi. Obdobne o zlej finančnej situácii žalovanej svedčili podľa jej presvedčenia tiež výpisy z jej bankového účtu, z ktorých bolo zrejmé, že žalovaná čerpala úvery aj od iných finančných inštitúcií. To v spojení s inými úvermi prevzatými od žalobcu podľa žalovanej nasvedčovalo tomu, že v jej prípade dochádzalo k ďalšiemu zadlžovaniu v stave neschopnosti splácať už skoršie záväzky. Žalovaná sa vo vyjadrení nestotožnila ani s odvolacou námietkou žalobcu, vytykajúcou súdu prvej inštancie nezohľadnenie prirodzene zosplatených splátok úveru. Žalovaná v tejto otázke zaujala názor, že nakoľko je žaloba skutkovo vystavaná na tvrdení o zosplatení celého úveru, popri závere že k nemu nedošlo nebolo úlohou súdu prvej inštancie zisťovať, či nenastala zročnosť jednotlivých splátok. Podľa žalovanej navyiac predstavuje táto skutková okolnosť novotu, na ktorú nemožno v odvolacom konaní prihliadať.

7. Žalobca vo svojej odvolacej replike nesúhlasil s názorom žalovanej, že skutočnosť, že viaceré jej žiadosti o poskytnutie úveru boli zamietnuté, znižovala jej úverovú bonitu a poukázal v tejto súvislosti na to, že z reportu SRBI nebol zrejmý dôvod, pre ktorý k odmietnutiu týchto žiadostí došlo. Žalobca v tomto zmysle argumentoval, že tento dôvod nevyhnutne nemusel súvisieť so schopnosťou splácať úver a mohol ním byť napríklad aj prekročený počet úverov poskytnutých žalovanej jednou bankou. Z reportu SRBI podľa žalobcu navyše nevyplývalo ani kedy k odmietnutiu žiadostí o poskytnutie úveru došlo, z čoho argumentačne vyvodzoval možnosť, že oproti času odmietnutia žiadostí mohla byť v okamihu posudzovania sporného úveru finančná kondícia žalovanej už iná. O neschopnosti splácať úver nesvedčili podľa argumentácie žalobcu ani stav a operácie na účte žalovanej. Žalobca v odvolacej replike napokon odmietol tiež názor žalovanej, že súd prvej inštancie nemohol posudzovať dôvodnosť uplatneného nároku z pohľadu prirodzeného zosplatnenia niektorých splátok. Vo svojej argumentácii v tejto otázke odkázal na ust. § 217 ods. 1 C.s.p., ktorý pre rozsudok určuje za rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

8. Žalovaná v odvolacej duplike akcentovala, že hoc žalobca vo svojej odvolacej argumentácii pripúšťa i také dôvody odmietnutia žiadosti o poskytnutie úveru, ktoré nesúvisia so schopnosťou splácať úver, nevysvetlil, z akého konkrétneho dôvodu nevyhovel takýmto žiadostiam žalovanej. Z tohto dôvodu žalovaná označila vyjadrenia žalobcu v tejto otázke za špekulatívne. Obdobne účelovo vyznieva podľa presvedčenia žalovanej tiež argument žalobcu, že jej finančná situácia mohla byť v čase poskytnutia sporného úveru iná, než v prípade odmietnutých žiadostí o úver. Žalovaná v odvolacej duplike prezentovala tiež názor, že pre posúdenie schopnosti splácať ďalší úver nie je rozhodujúcou skutočnosť, že dlžník skoršie úvery spláca riadne. Účelom posudzovania bonity dlžníka je totiž vyhnúť sa aj prípadom neschopnosti splácať ďalšie úvery. Žalovaná v tejto súvislosti akcentovala, že len žalobca jej poskytol 3 úvery pričom z výpisov z jej bankového účtu vyplývalo aj ďalšie jej úverové zaťaženie. Tento stav mal byť podľa názoru žalovanej pre žalobcu varovaním.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 v spojení s ust. § 367 ods. 2 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

10. Svojimi odvolacími námietkami žalobca ťažiskovo nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie, že zo strany žalobcu nedošlo k účinnému zosplatneniu celého úveru. K tomuto záveru súd prvej inštancie dospel podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku na podklade dvoch samostatných právnych dôvodov. Prvý z nich bol vystavaný na aplikácii ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a jeho skutkovým podkladom bolo zistenie, že žalobca pred uplatnením práva žiadať o zaplatenie celej úverovej pohľadávky pre nesplnenie niektorej z dohodnutých splátok (listom zo dňa 17.9.2018), neupozornil žalovanú na možnosť uplatnenia tohto práva, z ktorého dôvodu je potrebné považovať tento právny úkon za neplatný (bod 26 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Ostatný dôvod spočíval na posúdení otázky, či žalobca pred poskytnutím úveru s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver. Negatívna odpoveď na ňu viedla súd prvej inštancie s použitím ust. § 11 ods. 2 veta prvá zák. č. 129/2010 Z. z. k záveru, že žalobca pristúpil k zosplatneniu úveru v rozpore s týmto zákonným ustanovením, z čoho logicky (i keď to výslovne nevyjadril) vyvodil rovnaký právny následok ako v prípade prvého dôvodu (body 27 až 31 odôvodnenia napadnutého rozsudku).

11. Žalobca v odvolaní namietal len proti záveru súdu prvej inštancie, že v súvislosti so zisťovaním schopnosti žalovanej splácať úver nekonal s požadovanou odbornou starostlivosťou. Paradoxne ale nemal výhrady k skutkovému nálezu o nesplnení podmienky predchádzajúceho upozornenia žalovanej pred uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru, na ktorom súd prvej inštancie vystaval záver o neplatnosti tohto úkonu pre jeho rozpor so zákonom. Za tohto stavu, nakoľko žalobca nenastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, a keďže právny záver súdu prvej inštancie, že porušenie zákonnej povinnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) upozorniť spotrebiteľa na možnosť predčasného zosplatnenia pred uplatnením tohto práva, zakladá neplatnosť takého právneho úkonu pre jeho rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) odvolací

súd považuje za celkom opodstatnený, je potrebné už len z tohto dôvodu posúdiť napadnutý rozsudok, pokiaľ ide o základ uplatneného nároku za vecne správny. Pri takomto spôsobe právneho posúdenia veci, odvolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa otázkou, či postup žalobcu pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver dosahoval úroveň odbornej starostlivosti, hoc ju i žalobca obsahom odvolania nastolil ako zásadnú a strany jej v odvolacom konaní venovali ťažiskovú pozornosť. Bez ohľadu na spôsob jej zodpovedania by bol totiž i tak záver o neplatnosti zosplatnenia celého úveru žalobcom opodstatnený z už zmieneného iného dôvodu. Odvolací v tejto súvislosti poznamenáva, že vo vzťahu k obsahovým požiadavkám odôvodnenia rozhodnutia, vyplývajúcim z ústavného práva na spravodlivé súdne konanie Ústavný súd Slovenskej republiky formuloval, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranami), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

12. Odvolateľovi je však potrebné prisvedčiť v tom, že ani pri posúdení právneho úkonu zosplatnenia úveru ako neplatného, nemohol súd prvej inštancie dospieť k záveru o právnej neopodstatnenosti celého uplatneného nároku. Bráni tomu ako správne v odvolacom konaní argumentoval žalobca skutočnosť, že v období od pomyselného zosplatnenia úveru do vydania napadnutého rozsudku sa podľa dohodnutých zmluvných podmienok stala riadne zročnou časť z uplatnenej úverovej pohľadávky. Pokiaľ preto súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom jej rozsahu, vo svojej podstate z dôvodu, že úverová pohľadávka nestala zročnou (ani len sčasti), je jeho rozhodnutie celkom zrejme vystavané na nesprávnom právnom názore. Ako už bolo vyjadrené, podstata tejto nesprávnosti má pôvod v nedostatkoch posúdenia otázky splatnosti uplatnenej pohľadávky, ktorá ako právna otázka, k riešeniu ktorej súdom strany prispievajú svojou argumentáciou a nie prostriedkami procesného útoku alebo procesnej obrany, nepodlieha koncentrácii konania. Z tohto dôvodu názor žalovanej, že odvolacia námietka žalobcu predstavuje neprípustnú novotu (§ 366 C.s.p.), nemôže obstáť.

13. Súd prvej inštancie vedený nesprávnou právnou úvahou ohľadne splatnosti úverového záväzku žalovanej nevenoval pozornosť, preto nevykonal dokazovanie a na jeho základe neustálil skutkový stav potrebný pre záver o dôvodnosti výšky uplatneného nároku. Nakoľko tento nedostatok, vzhľadom na povahu a rozsah jeho procesných dôsledkov, nebolo možné efektívne napraviť v odvolacom konaní, došlo tým k naplneniu dôvodu, pre ktorý odvolaciemu súdu z pohľadu ust. § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. neostávalo iné, než rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku, a tiež v závislom výroku o trovách konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.) zrušiť a v rozsahu zrušenia mu vec vrátiť na ďalšie konanie.

14. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zabezpečiť si pre svoje skutkové závery, potrebné pre posúdenie dôvodnosti výšky uplatneného nároku dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom. V tomto postupe sa najmä náležite vysporiada s listinnými dôkazmi, ktoré strany v priebehu konania už predložili, ktoré strany navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ust. § 295 C.s.p. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, s tým, že v novom rozhodnutí vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri posudzovaní veci vyjde z právneho názoru odvolacieho súdu (§391 ods. 2 C.s.p.), vyjadreného v tomto uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vypořiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nie len formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 C.s.p., ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

15. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.